

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 września 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ponownie ustalił kapitał początkowy A. Ś. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 883,44 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 72,36 %.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 883,44 zł. ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 72,36 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy przyjął łącznie 142 miesiące okresów składkowych i 12 miesięcy okresów nieskładkowych.

W wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 54,23 %.

Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy.

W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 62898,55 złotych.

Do ustalenia kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów: 29.07.1987 – 14.08.1987, 17.08.1987 – 31.08.1987, 29.06.1989 – 1.09.1989 z uwagi na przebywanie na urlopie bezpłatnym.

Do ustalenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto za:

- 1988 – 533058 zł

- 1989 – 2061492 zł

-1990 – 1000000 zł

- 1991 – 14055300 zł

- 1992 – 3416400 zł

-1993 – 25535100 zł

-1994 – 46229300 zł

- 1995 – 6858,37 zł

- 1996 – 8178,38 zł

-1997 – 9341,70 zł

W roku 1989,1990, 1992,1993 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

/decyzja – k. 38 - 39 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła A. Ś., wnosząc o możliwość uwzględnienia w kapitale początkowym świadectwa pracy oraz umowy o pracę z wyszczególnionym wynagrodzeniem, które otrzymywała w okresie zatrudnienia od 12.11.1990 – do 15.10.1991 w (...) sp. Z (...)./odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Odnosząc się bezpośrednio do treści odwołania organ wskazał, że przedłożona umowa o pracę nie obejmuje całego okresu ubezpieczenia, wobec czego nie można uznać, że w całym okresie zatrudnienia tj. od 12.11.1990 do 15.10.1991 wnioskodawczyni osiągała wynagrodzenie w wysokości wskazanej w tym dokumencie.

/odpowiedź na odwołanie – k.7/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. Ś. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W okresie 12.11.1990 r wnioskodawczyni była zatrudniona w spółce (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pielęgniarki, na którym ostatnio zajmowała otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 1.300.000 zł./ świadectwo pracy z k. 11 akt ZUS/

Zgodnie z treścią umowy o pracę z dnia 1.12.1990 r wynagrodzenie miesięczne wnioskodawczyni z tytułu zatrudnienia w P. wyniosło 100000 zł. Zgodnie z umową z dnia 1.03.1991 r wynagrodzenie z tytułu tego zatrudnienia wyniosło 1300000 zł.

/umowa – k. 6 i 7 akt ZUS/

Decyzją z dnia 10 maja 2004 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ustalił kapitał początkowy A. Ś. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 743,52 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 60,90 %.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 743,52 zł. ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 90,90 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy przyjął łącznie 142 miesiące okresów składkowych i 12 miesięcy okresów nieskładkowych.

W wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 54,23 %.

Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy.

W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 58196,05 złotych.

Do ustalenia kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów: 29.07.1987 – 14.08.1987, 17.08.1987 – 31.08.1987, 29.06.1989 – 1.09.1989 z uwagi na przebywanie na urlopie bezpłatnym.

Do ustalenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto za:

- 1988 – 533058 zł

- 1989 – 2061492 zł

-1990 – 1000000 zł

- 1991 – 14055300 zł

- 1992 – 3416400 zł

-1993 – 25535100 zł

-1994 – 46229300 zł

- 1995 – 6858,37 zł

- 1996 – 8178,38 zł

-1997 – 9341,70 zł

/decyzja – k. 38 - 39 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 września 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ponownie ustalił kapitał początkowy A. Ś. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 883,44 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 72,36 %.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 883,44 zł. ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 72,36 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy przyjął łącznie 142 miesiące okresów składkowych i 12 miesięcy okresów nieskładkowych.

W wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 54,23 %.

Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy.

W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 62898,55 złotych.

Do ustalenia kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów: 29.07.1987 – 14.08.1987, 17.08.1987 – 31.08.1987, 29.06.1989 – 1.09.1989 z uwagi na przebywanie na urlopie bezpłatnym.

Do ustalenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto za:

- 1988 – 533058 zł

- 1989 – 2061492 zł

-1990 – 1000000 zł

- 1991 – 14055300 zł

- 1992 – 3416400 zł

-1993 – 25535100 zł

-1994 – 46229300 zł

- 1995 – 6858,37 zł

- 1996 – 8178,38 zł

-1997 – 9341,70 zł

W roku 1989,1990, 1992,1993 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

/decyzja – k. 38 - 39 akt ZUS/

Decyzją z dnia 9 listopada 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ponownie ustalił kapitał początkowy A. Ś. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 899,92 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 73,71 %.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 899,92 zł. ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 73,71 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy przyjął łącznie 142 miesiące okresów składkowych i 12 miesięcy okresów nieskładkowych.

W wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 54,23 %.

Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy.

W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 63454,49 złotych.

Do ustalenia kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów: 29.07.1987 – 14.08.1987, 17.08.1987 – 31.08.1987, 29.06.1989 – 1.09.1989 z uwagi na przebywanie na urlopie bezpłatnym.

Do ustalenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto za:

- 1988 – 533058 zł

- 1989 – 2061492 zł

-1990 – 1278666,73zł

- 1991 – 14055300 zł

- 1992 – 3416400 zł

-1993 – 25535100 zł

-1994 – 46229300 zł

- 1995 – 6858,37 zł

- 1996 – 8178,38 zł

-1997 – 9341,70 zł

W roku 1989,1990, 1992,1993 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

/decyzja – k. 40 - 41 akt ZUS/

Wynagrodzenia z umów o pracę zostały przyjęte przy obliczeniu wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego za 1990 i 1991 rok. Za okres 12.11.1990 -30.11.1990 przyjęto minimalne wynagrodzenie za pracę, stąd wzrost przyjętego wynagrodzenia za 1990 rok do kwoty 1278666,73 zł.

/wyliczenie – k. 6 akt ZUS, k. 32,33, pismo – k. 28/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawczyni wносиła o uwzględnienie w wysokości kapitału początkowego wynagrodzeń wynikających ze świadectwa pracy oraz umów o pracę dotyczących zatrudnienia w firmie (...).

W myśl art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2022r., poz.504) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust.2).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie cytowanej ustawy (ust.3).

Stosownie do treści art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. (ust. 2)

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust. 3).

Zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy emerytalnej, okresami składkowymi są następujące okresy:

- 1) ubezpieczenia;
- 2) opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej.

Zgodnie z treścią § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie

przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z nie budzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, z dnia 3 grudnia 2015 r. .III AUa 1088/15 LEX nr 1960794).

Z poczynionych ustaleń wynika, że organ rentowy w wysokości kapitału początkowego uwzględnił wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni, które wynikały z umów o pracę, czyli 1000000 zł i 1300000 zł. Wynika to wprost z akt rentowych i załączonych tam wyliczeń. Natomiast za okres 12.11.1990 r – 30.11.1990 r organ rentowy przyjął minimalne wynagrodzenie, wydając kolejną decyzję w toku procesu. W ocenie Sądu brak było podstaw do przyjęcia innego wynagrodzenia za ten okres niż minimalne, ponieważ za ten okres brak jest umowy o pracę (pierwsza z załączonych umów dotyczy okresu od 1.12.1990 r), a wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnych wniosków dowodowych na okoliczność, iż otrzymywała wyższe wynagrodzenie. Wnioskodawczyni otrzymała pismo organu rentowego, w którym organ przedstawił szczegółowo sposób wyliczenia kapitału początkowego z obowiązkiem ustosunkowania się do niego w określonym terminie, z czego nie skorzystała. Nie stawiała się też na ostatnim terminie rozprawy, zatem Sąd pominął dowód z jej przesłuchania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, uznając, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa.